

Underbilag 1.**Udviklingen af Alders- og Invaliderrentenydernes økonomiske Stilling under Krigen.**

Alders- og Invaliderrentenyderne har — i Modsætning til andre Befolkningsgrupper (Arbejdere, Tjenestemænd) — i Henhold til Folkeforsikringslovens § 85, Stk. 1, faaet fuld Dækning for den Prisstigning, som siden Krigsudbruddet er konstateret ved Stigningen af det af Det statistiske Departement offentliggjorte Pristal, som er steget fra 183 i Juli 1939 til 287 i Januar 1944 eller med 57 pCt. Stigningen i Renterne svarer hertil: For et Ægtepar paa 60—64 Aar udgjorde Rentens Grundbeløb i København 1 152 Kr. i 1939 og 1 803 Kr. i 1944, i Provinsen 966 Kr. i 1939 og 1 515 Kr. i 1944 og i Landkommunerne 744 Kr. i 1939 og 1 164 Kr. i 1944. Renten for de øvrige Grupper og de ikke-personlige Tillæg har været reguleret i samme Forhold.

Rentyderne har saaledes under Krigen faaet fuld Regulering efter det almindelige Detailpristal, hvorefter deres Levestandard, saafremt Varerne ikke var forringet eller ombyttet med dyrere Sorter eller Erstatningsvarer, skulde ligge paa samme Niveau som i 1939.

Det kan tilføjes, at Grænsen for Huslejetilskuddene er blevet bibeholdt, skønt den efter Folkeforsikringsloven skulde falde, hvilket man har til Hensigt at fortsætte med for 1944—45.

Imidlertid maa man paa den ene Side have Opmærksomheden henvendt paa, a) at det af Det statistiske Departement *særligt beregnede Pristal for Bevægelsen i Rentydernes Udgifter* er steget mindre end det almindelige Pristal, b) medens man paa den anden Side maa se paa, hvad de stedfundne *Forringelser m. v. i Værdien af de Varer, som Rentydere skal indkøbe*, kan have betydet, i hvilken Forbindelse man samtidig maa se paa den særlige Dækning, som Rentyderne har faaet herfor gennem Forhøjelse af de personlige Tillæg og Smørrabatkort.

ad a) Paa Grundlag af en Undersøgelse af Budgetterne hos Rentydere i København og Aarhus har Det statistiske Departement beregnet et særligt *Rentyderpristal*, som skulde give Udtryk for Prisbevægelsen, naar Forbrugssammensætningen svarer til de undersøgte Rentyderes. Dette Pristal er fra Juli 1939 til Januar 1944 steget fra 100 til 139—143 (resp. København og Aarhus) eller med ca. 40 pCt., det vil sige væsentlig mindre end det officielle Pristal.

Man har ganske vist ikke ment at kunne bruge Rentyderpristallet som et egentligt Reguleringsgrundlag, idet det Antal Budgetter, der ligger til Grund for Pristallets Beregning, næppe er tilstrækkeligt stort hertil (182 Rentydere i København og 65 Rentydere i Aarhus). Imidlertid svarer Slutresultatet meget godt til den tilsvarende Undersøgelse i Sverige paa Grundlag af 1 000 Husholdningsbudgetter, hvorved det har vist sig, at Stigningen af de svenske Folkepensionærers Leveomkostninger siden 1939 udgør 30 pCt., medens det officielle Pristal er steget med 42 pCt.

ad b) Heroverfor staar en Udgiftsstigning paa Grund af Overgang fra udenlandsk til indenlandsk Brændsel, Overgang fra Margarine til Smør samt de stedfundne Kvalitetsforringelser, navnlig for Beklædning.

Paa Grundlag af Beregninger foretaget af Arbejderbevægelsens Erhvervsraad kan man danne sig et Billede af, hvor meget disse Udgiftsforøgelser har betydet i Rentydernes Budget sammenholdt med den Dækning, som Rentyderne har faaet for visse af disse Udgiftsstigninger.